

Thân-thì ng các vß đã già và các vß sßp già

Ông cß Lê đã tám mßi lăm tußi, vßn còn khße mßnh. Cß bà cũng tám mßi ba tußi. Hß sßng trong mßt căn nhà tißn chß có ba phòng ngß và hai nhßtßm, rßng rãi.. Hai vß chßng ngß riêng, mßi ngßi mßt phòng, cái phòng còn trßng dành cho con cháu, bßn bè ß xa vß chßi. Cß bà nhßt đßnh ngß riêng. Cß ông nói vßi bà con rßng, cß hay thßc khuya đßc sách, báo,và nghe nhßc, nên cß bà không chßu đßc, phßi ngß riêng. Cß bà thì nói thßng "Ông già, nhßng phá lßm, làm tôi mßt ngß". Cß bà lßng tại, nên thßng nói lßn tißng nhß thét gào.

Tôi tß San Francisco vß, ghé thăm hai ông bà cß Lê. Thßy ông đang xem tß báo Mß, trong đó nhißu trang qußng cáo in hình nhßng thißu nß da thßt hßng hào, lß lß, ăn mßc ít vßi, bßng ngßc hßng, chân tay dong ra hß hßnh.. Trong tình thân mßt, tôi hßi cß :

- Bác cũng còn thích xem các thß nhßy nßa? Có còn "làm ăn" chi đßc nßa không? Bác "chay tßnh" đã bao nhiêu năm rßi?

cCß Lê nhßng mßt, cßi toét mißng, đß lß hai hàm răng giß trßng nußt, đßu đßn, nhßng hßi móm, trß lßi:

- Có chß! Làm ăn đßu đßu chß! Gì chß cái đó đâu có nhßn đßc!

- Thßt không bác? Hay chß nói đùa cho vui thôi? Có cßn thußc Viagra trß lßc không?

- Thußc vßi thang, đâu cßn! Tôi cũng đã thß cái thußc đó mßy lßn mà thßy công hißu cßa thußc quá chßm. Mình đã xong rßi, chißn trßng đã tan, thußc mßi công hißu. Thêm bßc mình, khi đó thì dù còn sßc, bà ßy cũng gßt đi. Phßi hßn nßa giß sau khi ußng, thußc mßi công hißu. Thß là quá chßm. Chuyßn đó, phßi tßc thì, cßm nóng canh sßt mßi ngon. Đâu phßi đi câu mà thß cßn chß cá đßp mßi. Còn khi không có hßng thì ußngthußc đó vô làm chi?

- Bác dám thử thu c đó, không sợ đau ng tim b t th n chăng? Tôi c i và h i.

- S gì! Tuổi n y có đau ng tim mà ch t mau l , thì cũng m ng, kh i ph i s b nh ho n lâu ngày.

- Thu c đó có sinh ra ph n ng ph gì không?

- Có! Uống vào, cái m t mình nó căng căng làm sao y.. Gi ng nh khi mình nói láo, ng ng quá, m t căng lên. C th c gi không h t. Tôi qu ng vào thùng rác c ng thu c t lâu.

C Lê v n vui tính, a nói đùa. Tôi nghĩ là c nói chuy n cho vui thôi. Đêm đó, v ch ng tôi ng i nhà c . Bu i khuya tôi th c d y, đi x n c th a trong c th , ph i đi qua phòng ng c a bà c Lê m i vào đ c phòng t m. Tôi th y t m ch n bà đ p l ch ra, g n r i xu ng đ t. Bà v n ngáy đ u. Mùa đông l nh, n u ch n r i ra, bà có th c m l nh. Tôi nh nhàng đ n kéo t m ch n lên, đ p l i cho bà. B ng bà nói th t l n, hai tay ch p l i mà xá tôi lia l a:

- Thôi, thôi ông i, tôi l y ông, tôi l y ông, nhà có khách, không đ c đâu!

Tôi khi p h i, l nh c ng i. Ch a k p đi ti u, mà tôi v i v ch y v gi ng mình n m yên, tim đ p thình th ch mãi ch a h t s . Tuy không ai dám hi u l m là n a đêm tôi đi mò m m bà c già, nh ng c s . Tôi nh n đi ti u, m t ng cho đ n g n sáng. B y gi thì tôi tin nh ng gì ông c Lê nói không ph i là chuy n đùa ch i. Sáng hôm sau, tôi k l i chuy n s a m n cho v tôi nghe, v tôi ôm b ng c i mà không tin.

Bu i sáng, c Lê t p th đ c theo l i c đ ng ch m và ph t tay cùng hít th . Th y tôi ng i đ c báo, c nói:

- Anh th ng không t p th đ c? Th đ c làm tan bi n h t m t m i c a m t đêm dài n m trên gi ng. Không c n t p nhi u, t p cho khí huy t l u thông, th y mình s ng khoái h n. Anh có tin

Ờng tuổi già là giai đoạn sung sướng nhất trong đời ời không? Nhiều người không tin đấy. Lạ quá!

Vì tôi đang đứng trong bếp, chợt thấy hình có đứa bé nằm trong nôi và nói văng ra :

- Cháu nghĩ trẻ con nằm trong nôi, vô tư, ngây thơ sung sướng nhất.Bác có nghĩ vậy không?

Cô Lê xì mũi thì ng và nói:

- Con nít trong nôi biết khổ gì mà sung sướng? Ai dám bảo là chúng nó vô tư ? Có chắc không? Có chắc là chúng nó không lo nghĩ, không có mối bận tâm riêng khi không biết nói, không biết đi làm cho mình nhúng vớ cái gì thì ăn món đó, không có quy định nào cả. Đồ ngon chỉ cũng phải nuốt, ăn hay không cũng phải ăn. Chết biết khóc, khóc và khóc . Đói cũng khóc, mà đau cũng khóc. Khi bố con kia n,con trườn trên công, cũng không biết làm sao mà đi v, hết nó đi. Cha mẹ nghe khóc, cũng không biết là nó đói hay đau, hay ngứaa.. Tiêu tiêu cũng nằm trên nôi, phóng u ra cái chi u gì ng, hôi hám, sung sướng cái gì. Nóng nh cũng không biết làm sao cho đỡ chu h. Người lớn không biết thì đứng đâu nó vô tư sung sướng. Thế cho anh chị nằm liệt ra đó, có người mẹ m chăm ăn uống, chăm sóc, và moi phân t qu ra, thay tã cho khi tiêu tiểu, thì thấy khổ hay sướng mà dám bảo là trẻ con vô tư sung sướng? Sướng và khổ là phải có mặt nhn để có cái gì có giá trị . Có ai còn nh và nghĩ là thời n m trong nôi sướng đâu. Nay,nhiều tôi có phép, cho chị l ch n, cái bé bng và để c nằm trong nôi mãi, chị có chu hay không? Hay là trông mau lớn, để khi lớn nôi?

Vì tôi tiếp:

- Thế thì, trẻ con lớn hơn chút nữa, biết đi biết chạy, biết chơi, ở nhà chơi đi học, vui vẻ với gia đình, không lo nghĩ, không bận n, không u tư gì cả, và chơi biết cái khổ của cuộc đời, thì có phải là sướng không?

Cô Lê cười khà khà, và nói lớn, vng vào bếp cho tôi nghe rõ hơn:

- Trĩ con, sướng ch, nhng làm sao sướng bng ngi i già đc. Trĩ con cũng có nhng nĩ khĩ tâm riêng cĩa chúng mà mình không chĩu nghĩ đĩn. Khoĩng nĩy là tuĩ chĩi, mà bĩ cĩm đoán nhiũu nhĩt, cha mĩ anh chĩ chăm nom canh chĩng tĩng phút mĩt. Cĩm chĩi cĩm nghĩ ch, cĩm thĩc khuya, bĩt phĩi ăn món nĩy, ăn món kia, dù thích hay không. Bĩ canh chĩng, kĩm kĩp ngày đêm. Câu chuyĩn khôi hài kĩ rĩng, mĩt em bé đĩ chĩi vĩi bĩ, thĩy mĩt vĩng nĩĩ cĩ mĩa bên đĩng, hĩi bĩ rĩng "Cĩ phĩi Bĩ có quyĩn muĩn làm gĩ thì làm chĩng ai cĩm đoán, la mĩng bĩ cĩ, phĩi không ?" Ông bĩ trĩ lĩi là phĩi. Em bé mĩ tròn mĩt hĩi: "Thĩ thì tĩi sao Bĩ không nhào xuĩng vĩng nĩĩ cĩ mà lĩn lĩn cho sũĩng?" Đĩ, còn trĩ con, là không đĩc làm đĩũ gĩ mình muĩn cĩ. Không có mĩt xu dĩnh tĩi, mà có tĩĩn, cũng không có quyĩn mua nhĩng thĩ mình thích."

Vĩ tĩi cĩĩ, và hĩi tĩĩp:

- Thĩ thì trĩ con lĩn hĩn chút nĩa thì sao? Cĩ sũĩng hĩn ngi i già không?

- Làm sao mà sũĩng bĩng tuĩi già đĩc. Anh chĩ cĩ nghĩ và nhĩ lĩi mà xem. Tuĩi đĩ thì làm bĩng và ĩa chĩi hĩn là hĩc. Trĩ nào cũng vĩy. Thĩ mà cha mĩ, thĩy giáo bĩt hĩc hành. Ban ngày thì hĩc ĩ trĩng, ban đêm vĩ nhĩ phĩi hĩc bài, làm bài. Truyĩn hình và nhĩc có chĩĩng trình hay đĩn mĩy, cũng không đĩc xem, nghe, phĩi hĩc bài xong, làm bài xong đĩ. Mà hĩc xong, thì đĩu còn nhĩng chĩĩng trình đĩ cho chúng xem nĩa. Khi đĩ thì khuya rĩi, bĩ mĩ bĩt đĩng đĩ sáng hôm sau đĩ hĩc. Chĩa kĩ nhĩng đĩa con nhĩ khá giĩ, cha mĩ thĩĩng bĩt phĩi đĩ hĩc đàn, hĩc nhĩc, hĩc múa. Và có khi phĩi đĩ hĩc thêm nhĩng lĩp đêm, lĩp ngày, cho giĩi hĩn. Bĩ kĩm chĩt trong cái thĩi khóa bĩũ cĩa cha mĩ. Em bé không thĩ tĩ quyĩt đĩnh riêng cho nó đĩũ gĩ theo sũĩ thích cĩ. Bĩi vĩ nĩũ đĩ cho em tĩ quyĩt đĩnh hành đĩng tĩ tuĩi thĩ, thì mai sau lĩn lên chĩ có nĩĩc đĩ ăn mĩy hay ngi i tũĩm mà thôi.

- Thĩ thì bác cho rĩng tuĩi trĩ khĩ nhĩc và tũĩng lĩm phĩi không? Vĩ tĩi cĩ tĩĩi.

- Không hĩn nhĩ thĩ, nhĩng cũng gĩn thĩ. Không phĩi lo cĩm áo, tĩĩn bĩc, công vĩĩc làm ăn, là sũĩng, khĩe, nhĩng trĩ con đĩũ ý thĩc đĩĩc cái khĩe, cái sũĩng đĩ. Chĩ thĩy cái khĩ cĩa vĩĩc hĩc hành. Đĩi khi đĩ hĩc, còn mĩt hĩn đĩ làm nĩa, đĩ là sũĩ thĩc. Khi lĩn hĩn nĩa, ý thĩc đĩĩc là phĩi hĩc hành, đĩ mai sau có nghĩ nghiĩp mĩy ra đĩi sũĩng khá hĩn, tĩĩng lai vĩng chĩc hĩn, thì lĩi khĩ hĩn nĩa. Phĩi lo âu, chăm chĩ, hy sinh các sũĩ thích khác đĩ mà trau đĩi tĩĩng lai. Hĩc hành đĩi khi cũng có cái thú, nhĩng chĩc chĩn ai cũng thích chĩi, thích giĩi trí hĩn là cĩm cúĩ cĩn mĩn hĩc hành. Bĩng chĩng là có nhiũu ngi i phĩi đĩng bĩc trĩm bĩc ngĩn đĩ hĩc các khóa đĩc bĩt, mà khi giáo sũĩ cho nghĩ sũĩm vĩi phút cũng mĩng hĩm, sung sũĩng thĩy rĩĩ ra

một.. Đi học, mà học cho đàng hoàng thì không phải chuyên dõ, không phải nhàn nhàn, mà học qua loa thì sợ thi rớt, sợ học xong mà không biết gì. Có khi hỏi một anh tuấn gầy ba mươi rưỡi: "Anh có muốn trở lại học thì mới lắm mới sáu không?" Anh rùng mình mà trả lời: "Không bao giờ, phải đi học lại trung học, đi học, căng quá, thà chết còn hơn." Khi lớn học nữa, thì thêm nỗi lo, nỗi khổ vì tình yêu. Không có người yêu thì cô đơn, buồn khổ. Có người yêu thì lo sự cuộc tình tan vỡ, lo ghen bóng gió, lo người yêu không trung thành, và buồn khổ vu vơ, lằng nhách. Trong thời trẻ trung, thì tình yêu là đẹp nhất, vui thú nhất, nhưng cũng làm con tim đau đớn nhất và còn có nhiều người đã chết vì tình yêu. Chết mà không hiểu vì cái gì. Không lý do gì nhau thì đau khổ đến như trở lại sự tan nát, mà lý do nhau đến thì cũng chỉ tranh cãi vã triền miên không ngừng, và chán nản彼此 nhau.

Và tôi tiếp bước ra ngồi trong phòng khách, để nghe cô Lê luận về nỗi sướng khổ cuộc đời. Và tôi hỏi thêm:

- Vậy khi học xong, có gia đình, có nghề nghiệp, có sức khỏe, là giai đoạn sướng nhất trong đời chứ, thưa bác?

- Ồ, thì giai đoạn đó cũng có sướng, có khổ, chứ không phải sướng nhất như khi vào tuổi già. Anh chú ý đó, sau khi có gia đình, thì phải làm việc vất vả nuôi con cái, sợ vì đàn con, không còn lý gì đến cái thân mình nữa. Lo dạy dỗ con cái, lo đưa đón, lo bệnh hoạn, lo cho nó ăn học, lo cho nó được học hành. Có nhiều phúc, nhưng cũng có nhiều lo lắng. Chả là có người vì tình, vì tiền, danh vọng, mà khổ. Khi còn trẻ, hăng hái, thì ai cũng nuôi tham vọng, muốn giàu sang, muốn nổi tiếng, muốn xa hoa, nên cứ đắm mình vào những sinh hoạt khó khăn, làm mất đi những an bình của cuộc sống. Xã hội này đã có nhiều người vì tham vọng mà bỏ vợ, bỏ con, bỏ gia đình, đến thân vào những xì xào rùm rộ máu đổ, có khi chết bên chân trên góc bỏ chôn người ai biết, có khi tù tội rồi chết. Không tham vọng thì ít, ít nhất cũng làm tiền, cần tiền, lo cho bố mẹ trong tương lai, lo cho tuổi già. Lo, lo đến chết. Có khi vì lo mà phát điên, có khi vì quá lo mà vợ chồng bỏ nhau. Lo nuôi dạy con cái, lo chạy theo danh vọng, mà khổ, mà mất đi cái sinh thú đời.

- Thế thì theo bác giai đoạn nào trong đời cũng không sướng bằng tuổi già. Làm sao mà sướng được? Bác nói cho cháu nghe với. Tuổi già yêu đương, bệnh hoạn cô đơn, sướng gì chứ nào? Và tôi hỏi.

Cô Lê thông thả tiếp:

6 / 11

hơn thời trẻ trung. Biết kiếm tiền, và biết rõ giá trị hơn nh phúc gia đình cần gìn giữ hơn là chơi nông. Tuổi già, vợ chồng sống chung với nhau lâu rồi, hiểu nhau giỏi hơn, quen với cái thói quen tốt xấu của nhau. Không còn thấy khó chịu nhau nữa. Dùng thuốc cho nhau, chăm sóc nhau, vì họ biết rõ bên cạnh cái bệnh tật của người bệnh đi, còn có rất nhiều cái tốt khác. Vợ chồng, khi đó biết bao nhiêu là tình nghĩa, bao nhiêu kỷ niệm, bao nhiêu thân thiết, cho nên hơn nh phúc hơn, vui hơn. Tình yêu trong tuổi già thâm trầm, có thì giữ bên nhau nhiều hơn, chia sẻ nhiều hơn. Cũng có nhiều ông bà già đã cãi vã nhau, cũng đôi khi, khi đó tại cái cái hai ông bà đều lẳng, người này nói một đằng, người kia hiểu ngược khác, cho nên buồn nhau gì nữa, không gây gổ sao đâu?

Nói đến đây, cô Lê xuống giường nhỏ nhỏ, chỉ để cho tôi nghe thôi, và cô nói với tôi câu trên môi:

- Tôi biết chắc chắn nhiều phần, nhưng vợ chồng già hay gây gổ nhau, vì thiếu ăn uống với nhau, thiếu tình cảm. Không phải tôi nói đùa đâu. Có tình cảm để được, cái thói sinh sản ra kích thích thôi, làm cân bằng tình cảm. Làm con người thấy thoải mái, cái mà hơn, và ít bệnh hơn. Nhưng vợ chồng trẻ đã tha thớt bỏ qua cho nhau, vì họ có chuyện đó để được. Anh cũng nghĩ mà xem, sau khi ra khỏi giường, các bà vợ thường đi dạo hơn, tắm hơn, cho mình ăn ngon hơn. Đang bỏ khi vợ già các bà họ ham mua sắm. Sai toét. Các bà sống chuyện đó, sống không phải họ ham mua sắm đâu. Sống là phải, đau quá mà. Xe chạy lâu ngày khô nhớt máy, làm sao mà chạy được. Mẹ ông già thiếu hiểu biết, phải hỏi bác sĩ, có gì mà xấu hơn, người người ngừng. Ai mà chồng làm chuyện đó, che giấu làm chi. Mẹ tôi người thu nhập không cao, chỉ có mấy đồng bạc mà mua được cái hơn nh phúc gia đình. Chuyện này mà nói ra, có người cho là thiếu thanh lịch. Tôi ghét bệnh để được giỏi, và a ngu xuẩn, và ích kỷ. Đang quá là hiểu, đang quá là lẳng thì thôi. Tôi sao chuyện tốt, hiểu biết ích lợi cho cuộc sống con người, mà phải đi tìm? Tôi tin rằng, người mà thì người người, có đến tám, biết chuyện thu nhập thang này, còn người mình, thì người người, may ra chỉ có hai ba người biết mà thôi.

Vậy tôi không nghe được lời cô Lê, quay qua hỏi:

- Bác nói gì làm tôi cảm quá, cháu không nghe được.

Cô Lê cười khà khà đáp:

- Chuyền tào lao y mà. Đàn ông nói riêng cho nhau nghe thôi.

Cố cố i, nháy mắt với tôi, rồi đi giỡn lòn hèn, nói tiếu:

- Tuổi già, thì tất cả mọi người đều cuộc sống của thời trẻ trung đã tan vỡ, đã lụn xụp, không còn kích động trong lòng, không còn thao thức nhọc nhằn. Họ biết sống mình đến đâu, và không thì chỉ mà ôm vào cho khổ thân. Họ còn biết thêm rằng, nếu như cuộc sống ngày xưa mà có thành đi nữa, thì e cũng chỉ là họ không, chúng đáng gì.. Khi tuổi già, thì biết khôn ngoan mà an phận, biết vui với bình thường.. Biết đâu là hạnh phúc chân chính. Nhiều người già rồi thì sự sống thì son trẻ không biết sống, phí phạm thời gian theo đuổi những huy vọng, làm đau khổ mình, làm điều đáng nguyền rủa khác. Tuổi già, vui khi thấy mình hèn nhút nhát, nhìn đời bằng cái tâm tĩnh lặng hèn. Ai khen không hèn họ mừng, ai chê không với vả họ giận. Vì biết rõ mình không có gì xuất chúng để thiên hạ khen ngợi. Và biết mình cũng có nhiều cái tốt không cần khoe khoang, đáng chê. Chê thì chê, khen thì khen. Khen cũng thế, mà chê cũng thế, thì ta vốn là ta, là một kẻ già, đáng để khoan hậu hèn là trách móc. Lúc này, không còn muốn làm giàu, không bỏ con ma tham lam thúc bách để kiếm và tích trữ cho nhiều tiền nhiều bạc. Con cái cũng đã lớn, không phải chi tiêu nhiều nữa, thì tiền bạc, chấp cả tiền sống thôi, cũng là thừa nguy. Họ cũng không cần se sua, tranh hèn thua với ai, tình thân họ vui với, để cho và khỏe khoắn hèn.. Mọi lo âu với tài chánh cũng ngừng gánh. Bởi khi đó, nhiều người đã tích trữ để dành một số tiền nhỏ. Nhà cửa cũng đã có.. Nhà, xe cũng ít đi, hoặc không còn nữa. Con cái cũng đã lớn, không còn là gánh nặng cho mình. Chúng nó đã có nghề nghiệp, đã làm ăn được. Chances cho trẻ lại chúng khá hèn mình nhiều. Người già không chi tiêu nhiều, ăn cũng ít đi rồi, chấp cũng không còn phung phí để đi đâu đâu nữa. Khi già, thời gian mới là thức sống của mình, vì không còn phải chấp ý người khác chấp xuôi kiếm sống nữa. Không còn bị bó buộc bởi trách nhiệm bên ngoài. Có thể nghỉ ngơi hàng giờ trên ghế đá công viên, thoải mái theo thiên nhiên tùy thích, có thể tìm được an bình tuyệt đối, không như thời còn trẻ, đi nghỉ mát, mà thoải mái cũng bị công việc nhà ám ảnh, nhọc nhằn. Tuổi già với họ, là một mong muốn của gần như của tất cả mọi người. Nhiều người già nghĩ làm sao kiếm cho nhiều tiền để dành với họ sống hèn. Nhiều thanh niên, ngày với họ còn xa lạ, xa lạ mà vốn dĩ không. Người Mẹ, trẻ già chỉ cũng nghĩ đến họ trí. Họ trí trong tuổi già là một phần thời gian của họ hóa, của xã hội. Cho sống sống, nghỉ ngơi. Già là nghỉ ngơi, là khỏe khoắn. Mọi buổi sáng nằm dài trên giường, sáng nào cũng là chấp nhút trong tư, muốn dậy lúc mấy giờ cũng được, muốn nằm cho đến trưa đến chiều cũng không sao. Nằm thoải mái, không ai chấp, ai đời, không có việc gì gấp phải làm, người trẻ cái bằng thì nó thúc đẩy, không cho mình nhàn lâu thêm được nữa. Thế thì sao mà không sống sống. Nếu chấp với họ, còn đi làm việc, thì cái tâm của người lòn tu cũng như nhàn, ít bị những sự căng, áp lực đè nén. Vì tài chánh cũng quan trọng, nhưng không quá quan trọng đến nỗi khi thời nghỉ thì một xe, một nhà, một với một con như những người còn trẻ. Khi này, nhiều người trong cuộc sống đã đến đến như, như của tiền bạc cũng không quá nhiều. Vả lại, già rồi, kinh nghiệm công việc nhiều, cho nên gì quý trọng mọi sự trong đời, thông suốt. Bởi để sống cũng có chút năng, phần vì tuổi tác, phần vì kinh nghiệm. Có trẻ con họ, còn có việc thì tốt, một việc thì mừng hèn, vì có lý do chính đáng để với họ cho khỏe. Vì nếu với có hoài, việc gì đời, thì tiền, không muốn với họ. Tuổi lớn, không cần thắng tiền, không cần

đua chen vớ i ai, cho nên tình thò n tho i mái, đ c b n bè chung quanh th ng m n h n. Nh ng ng i v h u r i, tr i làm vi c, thì đi làm, nh đi ch i, ch không ph i "đi cày" nh nhi u ng i khác quan ni m. Vui thì làm t p, chán thì v nhà ngh ng i. Ng i l n tu i, thì s c kh e xu ng, b nh ho n t đ n t n công, không ai thoát kh i b nh ho n. Nh ng h i c m đ c cái sung s ng c a m t ngày khi b nh thuyên gi m. M t ngày khi c m th y gân c t ít nh c m i h n, đ ch u trong t ng kh p x ng h n. Ng i tr đầu có th y đ c nh ng n i sung s ng n y? Vì h ch a kinh nghi m, ch a tr i qua, nên ch a bi t. H có s c kh e, nh ng h không bi t đó là sung s ng, cho nên, xem nh ch ng có giá tr gì. Anh ch xem, n u anh ch có m t t ng ng c to b ng cái bàn n m trong v n, mà anh ch không bi t đó là ch t ng c, thì không bi t quý, không bi t mình sung s ng có t ng ng c, mà ch quý và s ng vì viên ng c nh xú n m trên chi c nh n mà thôi. Có ng i vi t sách r ng, tu i già, bu i sáng ng d y, nghe x ng c t đau nh c mà m ng, vì bi t mình ch a ch t. Tôi thêm r ng, bi t mình còn s ng là m ng, bi t mình đã ch t nh nhàng, càng m ng h n.... N y anh ch có nh câu chuy n Th ng Đ khi đ u i t ph loài ng i là ông Adam và bà Eva xu ng tr n gian, có ch m t mà phán : "T nay chúng mi ph i đ m hôi trán m i có h t c m vào m m". Đó là câu nguy n r a đ c đ a nh t, là i phán ý nghĩa nh t, là con ng i ph i s ng trong nh c nh n. Sách Ph t cũng có vi t đ i là đau kh , và tu đ tránh kh . Đó, đ i n y đáng s ng l m, nh ng cũng nhi u kh đau l m. B i v y nên tôi nói, đ c s ng là m ng, mà đ c ch t, cũng m ng. Tôi đi đám ma ông b n già, th y gia đình khóc lóc, rên r th m th ng, con cháu m u máu k l . Tôi c i trong b ng, nghĩ r ng b n n y không bi t lu t c a t o hóa. Có sinh thì có di t. Chúng nó mu n thân nhân c a chúng s ng đ i đ i sao? Bi t đầu ch ù là kh i đi m c a m t cuộc rong ch i. N y, tôi đ c cho anh ch nghe m t đo n th c a anh b n tôi:

Tôi đi tr c, h n g p nhau ó

Ai thay da mãi mãi s ng muôn đ i ?

K tr c, ng i sau x p hàng xu ng m ,

Bi t đầu là kh i đi m cu c rong ch i

Khi tu i già, thì xem cái ch t nh v .. Ai không ph i ch t mà s . S ng qua kh i tu i năm m i, là đã i i l m. Tu i trung bình c a con ng i trên th gi i n y ch a đ c con s năm m i. Thì mình nên t xem nh đ c s ng thêm đ i th hai. Đ i tr c đã hoàn t t, có c kh đau l n h nh phúc. Đ i sau n y, thì ch c ch n là sung s ng h n h nh phúc h n đ i tr c. Vì đã t ng tr i, đã gom đ c kinh nghi m c a đ i tr c, đ th y đầu là h nh phúc chân th t, đầu là phù du huy n

hảo. Chết là vậy..Nhưng chết sẽ không vội được chết nên chết, mà như chiếc xe hơi máy dầu chết. Làm khi chết xe, bắt nên lái mệt mỏi, không sống mà cũng không chết, đó mới là cái đáng sợ. Tôi biết vậy, nên đã làm di chúc,khi nào tôi bắt mẹ ba ngày, thì xin rút súng cho tôi đi. Đi về bình an.Nếu, anh chết nghĩ sao với ông bác sĩ mà người ta chết cho tên là bác sĩ thế nào? Già rồi tôi không nhớ rõ tên, hình như ông ta tên là "Ki-Vô-kiên" phải không? Cái tên gọi n gọi n như vậy. Theo tôi, thì ông này là một vị Bụt Tát, cứu cho chúng sinh mau qua khỏi khổ đau, đưa ra tòa, bắt tội. Chết có cái tâm Bụt Tát chết là nên mới làm được việc đó. Tôi cứ tìm một cái như ông ta chết sống, mà không có. Tôi nghĩ,trong thế giới này, luật pháp sẽ không ngăn cấm việc cho người đau đớn ra đi sớm hơn, vì đảng nào cũng chết, thì sao phải kéo cái đau đớn ra dài hơn mới được chết. Trừng phạt người ta hay sao? Trong tu viện già,người ta biết nên sống như thế nào. Có biết mấy nào, không phải là gang thép, bích kim, mà chết một cách sáu bảy chục năm không ngừng nghỉ, mà vẫn còn hoạt động như quỳ tim, buồng phổi, trái tim, cái bao tử, não bộ. Có thể thế giới này nào hoạt động sáu bảy chục năm mà chết thay thế như các mạch máu của hệ thống tuần hoàn. Thì dù có rò rỉ van tim, chết một động mạch trong vài ba mạch máu, thì cũng là sống thế giới tình, và mạng là còn sống, còn sinh hoạt được. Dù có phải đi vào cứu tiều phu mới ngày nhieu hơn, thì họ vẫn sung sướng là cái vôi xài mấy chục năm mà vẫn chưa mòn rở sạch. Mấy cái vôi nọ trong nhà,bể ng kim khí cũng, không rỉ sét, thậm chí năm bảy năm đã phải thay rồi.

Buổi trưa, tôi lái xe mới ông bà cụ Lê đi ăn tiều. Đi qua khu phố có nhieu tiều Viêt Nam , khách bắt hành động đúc thép nẹp. Tôi để ý thấy cụ cụ ngó nhìn như ngó người đàn bà con gái trên đường. Tôi hỏi như cũ:

- Bác cũng còn thích nhìn đàn bà đẹp? Thế là trái tim bác còn trẻ hơn đó. Bác nhìn họ, với tâm thế nào?

Cụ Lê cười và nói tự nhiên:

- Mình nhìn họ, như ngắm một bức tranh nghệ thuật. Thế giới thực mới đẹp đẹp thiên nhiên của trời ban cho thế gian. Ngắm nhìn cái đẹp, không có gì là sai trái cả. Chết khi nào nhìn, rồi trong lòng mình nảy sinh ra thế giới gian tà, đen tối, ham muốn, thì khi đó mới đáng trách. Có ai kết án một người thế giới thực bức tranh Vẽ Nét không? Chắc là không.

Tôi nói như :

Tuổi Già Là Thời Sung Sướng Nhất

Tác Giả: Tràm Cà Mau

Thứ Bảy, 03 Tháng 1 Năm 2009 09:14

- Nhưng nếu có điều kiện cho phép, bác có muốn "gửi" vài nhúng nhúng đi đó hay không? Có còn đi nữa không?

- Này, tôi nói cho anh biết, có ai cho tôi lái chiếc xe đi mãi, tận tận, tôi cũng không khoái bằng khi lái chiếc xe cũ, cái tôi sẽ cần. Vì đã quen tay lái, quen nhúng máy, quen tốc độ, quen số đông, thì mình thấy thoải mái và dễ dàng hơn. Lái chiếc xe là đâu thích bằng lái chiếc xe quen thuộc của mình. Anh có đồng ý không? Tóm lại ta vẫn khoái hơn tóm lại nhé !

Cô Lê ơi, tôi cứ đi theo. Cô biết là câu chuyện cũ:

- Bây giờ anh đã đồng ý với tôi rằng tuổi già là thời gian sung sướng nhất chưa? Nếu ai già, mà không biết tuổi già là sung sướng, thì là thiếu. Họ có cái sướng, cái quý, mà họ không biết hưởng.